

ONTVANGEN 05 AUG. 2022

gemeente
voerendaalRaadhuisplein 1
6367 ED Voerendaal
Postbus 23000
6367 ZG VoerendaalT 045 – 575 33 99
F 045 – 575 11 95
E info@voerendaal.nl
W voerendaal.nl

aan de Gemeenteraad Voerendaal

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Voerendaal
		288106	03-augustus-2022
Onderwerp		Behandeld door	Bijlagen
Beschermd wonen 2023: Subsidietender		K. Voorjans	-

VERZONDEN 05 AUG. 2022

Geachte leden van de gemeenteraad,

In deze brief informeren wij u over de wijze waarop wij Beschermd wonen gaan organiseren voor de periode 2023-2026 en welk proces we daarbij volgen.

Inleiding/aanleiding

Op 15 februari 2022 hebben alle colleges van Parkstad de notitie *Samen Thuis 2023-2026: Regionale uitwerking van de Visie opvang en beschermd wonen Parkstad 2018-2026* vastgesteld. De kern van de notitie is dat de Parkstadgemeenten in gezamenlijkheid werken aan:

1. Herijking aanbod Beschermd wonen
2. Gezamenlijke toegang Beschermd wonen (Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad)
3. Samenwerkingsafspraken tussen de Parkstadgemeenten, waaronder financiële afspraken in het kader van de doordecentralisatie per 1 januari 2023

In *Samen Thuis* hebben we de doelen waaraan we werken en de wijze waarop we deze doelen nastreven beschreven.

Inmiddels is de doordecentralisatie (waarbij elke gemeente ook het budget voor Beschermd wonen zelf ontvangt) uitgesteld tot 2024, onder meer naar aanleiding van het advies van de Raad van State over het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel Beschermd wonen. Voor 2023 is centrumgemeente Heerlen nog verantwoordelijk voor Beschermd wonen.

Hoewel de stand van zaken inzake de doordecentralisatie tot voor kort ongewis was, zijn we in Parkstad niet stil gaan zitten. De herijking van het aanbod Beschermd wonen en de gezamenlijke toegang zullen per 1 januari 2023 vorm krijgen, ongeacht het verloop van de doordecentralisatie. De nieuwe samenwerkingsafspraken tussen de Parkstadgemeenten, waaronder financiële afspraken, zullen afhankelijk van het tijdsplan van de Rijksoverheid in de tweede helft van dit jaar of in 2023 uitgewerkt worden en ter besluitvorming aan de raden worden voorgelegd.

Wat is Beschermd wonen?

Beschermd wonen onderscheidt zich van ambulante Wmo-begeleiding door de noodzaak tot directe nabijheid van 24 uur per dag toezicht of ondersteuning. Dat kan zowel intramuraal (wonen in een accommodatie van een instelling) of ambulant (gewoon thuis of bijvoorbeeld in een skaeve huse). Het fundament in Parkstad waarop Beschermd wonen is gebouwd is stevig. We slagen er als Parkstad in om onze meest kwetsbare inwoners huisvesting en begeleiding te bieden. En doen dat zonder dat de uitgaven jaarlijks sterk stijgen en met lage administratieve lasten.

Organiseren van het aanbod Beschermd wonen

Met de aanbieders van Beschermd Wonen zijn we in dialoog gegaan over de herijking van het zorgaanbod en de kwaliteitseisen die we hieraan stellen. Daarbij wordt gekoerst op één veelkleurig samenwerkingsverband dat alle cliënten moet accepteren. Daardoor zal het aantal pgb's afnemen en houden we ook malafide zorgaanbieders buiten de deur. Indicaties worden verleend door het Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad (LOBW). Deze Parkstadbrede toegang bepaalt of een burger recht heeft op Beschermd wonen en de doelen waaraan gewerkt moet worden (indicatie). Het samenwerkingsverband bepaalt vervolgens hoe en door wie de zorg ingevuld gaat worden. Vanuit het LOBW zal op cliëntniveau de voortgang gemonitord worden.

In het proces dat we gevolgd hebben zijn alle huidige Beschermd wonen aanbieders in Parkstad betrokken. In een aantal sessies hebben we het huidige aanbod en de verbeterpunten in kaart gebracht. Van gemeentezijde zijn concept geschiktheidseisen ingebracht, die door de aanbieders becommentarieerd zijn. Ook over de wijze waarop we tot een lumpsum zijn gekomen zijn we volledig transparant geweest en is nadrukkelijk de input van aanbieders meegenomen. Dit proces werd door de aanbieders gewaardeerd.

De colleges in Parkstad hebben ervoor gekozen om de organisatie van het aanbod Beschermd wonen voor 2023 en volgende jaren vorm te geven via subsidie. We publiceren een subsidietender. We willen graag een samenwerkingsverband dat de uitvoering voor een periode van vier jaar gaat uitvoeren. Het samenwerkingsverband zal subsidie ontvangen in de vorm van een lumpsum. Deze lumpsum kan op basis van ontwikkelingen tussentijds (jaarlijks) bijgesteld worden. Dit is één van de voordelen waarom is gekozen voor een subsidietender in plaats van een inkoop- en aanbestedingsprocedure.

De subsidietender is uitgewerkt op basis van de uitgangspunten in de notitie Samen thuis:

- Wij zullen in Parkstad gezamenlijk en in solidariteit de visie Dannenberg uitwerken en uitvoeren.
- De burger (de cliënt) staat centraal.
- Zelfregie en eigen kracht van de cliënt worden versterkt.
- Er wordt maatwerk geleverd op basis van persoonlijke omstandigheden en de ondersteuning is integraal, passend en adequaat.
- De afspraken met de zorginstellingen maken soepel op- en afschalen en het leveren van dit maatwerk mogelijk.
- De administratieve lasten zijn beperkt.
- De resultaten kunnen gemonitord worden.
- Er is vertrouwen in en handelingsruimte voor de professional.

Intensieve samenwerking tussen gemeenten en met aanbieders en cliënten

Alleen door intensief samen te werken, kunnen we in de komende jaren, ondanks een afnemend door het Rijk beschikbaar gesteld budget, goed zorg blijven dragen voor de kwetsbare burgers die een beroep moeten doen op Beschermd wonen.

Om dit te bereiken zal één samenwerkingsverband, dat verantwoordelijk is voor het bieden van de ondersteuning aan alle cliënten met een Beschermd wonen indicatie. De aanbieders in dit samenwerkingsverband geven zelf en/of met andere aanbieders vorm aan Beschermd wonen voor *alle* inwoners van Parkstad die dat nodig hebben. Er gelden geen exclusiecriteria. Het samenwerkingsverband moet dus aan alle cliënten de benodigde ondersteuning kunnen bieden. We verwachten van het samenwerkingsverband dat dit ervoor zorgt dat de behoefte van de cliënten aan zware ondersteuning afneemt, dat écht gewerkt wordt aan zelfredzaamheid.

Zoals gezegd, wij willen één, maar wel een veelkleurig, samenwerkingsverband. Dit moet Beschermd wonen bieden aan alle inwoners van Parkstad die dat nodig hebben. In allerlei (tussen)vormen. De gemeentes doen een beroep op de professionele expertise van de organisaties om dit vorm te geven. Van belang is dat zij gebruik maken van elkaars expertises en aanbod. Dit is vooral ook in het belang van onze inwoners die verschillende behoeftes aan Beschermd wonen zullen hebben. Als gemeenten sturen we daarbij op samenwerking en niet op concurrentie. Er wordt ruimte gecreëerd voor de inhoudelijke ontwikkeling van kwalitatief goede zorg, met de mogelijkheid om waar nodig bij te stellen. Daarvoor hanteren we een eerlijke prijs (lumpsum). Hierover hebben wij open en transparant met de aanbieders gecommuniceerd.

Het samenwerkingsverband moet ook verbindingen kunnen leggen met aanbieders van de andere onderdelen van de Wmo, zoals ambulante begeleiding. Er moet sprake zijn van continuïteit in de hulpverlening. Dit geldt evenzeer voor een soepele overgang bij de overgang 18-/18+. De samenwerkende aanbieders zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een soepele overgang en een dekkend aanbod voor deze doelgroep van de Jeugdwet naar de Wmo.

In het kader van de herijking van het aanbod is ook een aantal ontwikkelopgaven benoemd:

1. Een soepele overgang op 18-jarige leeftijd van verblijf in het kader van de Jeugdwet naar de Wmo (Beschermd wonen/begeleid wonen)

Het samenwerkingsverband moet ervoor zorgen dat adolescenten wanneer ze 18 worden op dezelfde plek kunnen blijven wonen, wanneer dit zorginhoudelijk wenselijk is. Daarvoor zullen één of meerdere jeugdhulpaanbieders moeten participeren in het samenwerkingsverband, om een warme overgang naar Beschermd wonen mogelijk te maken.

2. Jongvolwassenen met autisme begeleiden naar zelfstandig wonen

Er zijn veel mensen met een stoornis die binnen het autismespectrum valt. Een klein deel van hen heeft behoefte aan Beschermd wonen. Een te onderscheiden groep binnen de totale doelgroep van Beschermd wonen en de totale doelgroep van mensen met autisme, vormen de jongvolwassenen die de stap naar zelfstandig wonen willen maken maar daarbij intensieve begeleiding nodig hebben. De ontwikkelopgave voor aanbieders is om samen met de gemeenten in kaart te brengen hoe groot deze vraag is, en wat er nodig is om zelfstandig wonen met begeleiding mogelijk te maken.

3. Een passend aanbod voor jongvolwassenen met een lichtverstandelijke beperking in combinatie met verslavingsproblematiek en/of psychiatrie

Voor deze doelgroep is het vaak moeilijk om passende zorg te vinden. Het is een kwetsbare doelgroep die bij ontoereikende zorg vaak in de problemen komt. De ontwikkelopgave voor aanbieders is om samen met de gemeenten in kaart te brengen wat de vraag is en wat er nodig is om een passend aanbod te realiseren.

4. Ontwikkelingsgerichte dagbesteding

Uitgangspunt is dat de dagbesteding aansluit bij de interesses en het ontwikkelingspotentieel van de cliënt. We streven ernaar dat cliënten gewoon onderdeel kunnen uitmaken van de samenleving. Als het kan wordt aangesloten bij activiteiten/initiatieven die er in de wijk al zijn.

De rol van de gemeenten verandert ook

Onze rol wordt vooral regisserend en voorwaardenscheppend, waaronder die van financier, sturend op inhoudelijke en procesresultaten. We gaan nog meer sturen op welke doelen we willen realiseren, op de maatschappelijke effecten (het *wat*), en laten de aanbieders (het samenwerkingsverband) vrij om samen te bepalen *hoe* zij dit willen realiseren. We gaan niet meer indiceren voor Beschermd wonen bij *die* aanbieder, maar we blijven beoordelen of iemand Beschermd wonen nodig heeft en aan welke doelen gewerkt moet worden.

De komende jaren hebben we ook oog voor de spreiding van cliënten en voorzieningen binnen Parkstad en ook spreiding bij uitstroom. De individuele gemeenten werken daarnaast ook aan inbedding in de wijken, een soepele overgang van en naar ambulante Wmo-begeleiding, preventie en vroegsignalering.

Opbouw van de lumpsum

Voor het bepalen van de lumpsum is gebruik gemaakt van externe expertise van bureau HHM. Bureau HHM heeft veel expertise op het gebied van de financiering van Beschermd wonen. Bureau HHM heeft op basis van een groot aantal van kostprijsonderzoeken en benchmarkgegevens uit een groot aantal regio's een virtuele kostprijs opgebouwd voor onze regio. Dit is besproken met de aanbieders en vergeleken met de huidige kostprijs. Op basis hiervan is een lumpsum bepaald, met daarin ruimte voor organisatiekosten en innovatie. De lumpsum zal jaarlijks geïndexeerd worden.

Tijdpad tot 2023

De subsidietender met daarin de hoogte van de lumpsum wordt uiterlijk begin september gepubliceerd. Op basis hiervan kunnen samenwerkingsverbanden dan subsidie aanvragen. Het proces zal in totaliteit ongeveer drie maanden in beslag nemen en moet uiteindelijk leiden tot een subsidiebesluit vóór 1 november. Vervolgens zal per 1 januari 2023 de nieuwe structuur van start gaan, waarbij in het eerste jaar de focus voornamelijk zal liggen op de overgang naar de nieuwe situatie. Dit zal in partnerschap verder vorm krijgen.

De financiële afspraken tussen de gemeentes en afspraken over de samenwerking tussen de gemeenten worden op dit moment nader uitgewerkt. De huidige Gemeenschappelijke Regeling zal aangepast worden. Dit kan echter pas ter besluitvorming worden voorgelegd, nadat de Staatssecretaris een definitief besluit heeft genomen over de ingangsdatum van de doordecentralisatie. Tot die tijd en in elk geval in 2023 is de gemeente Heerlen als centrumgemeente verantwoordelijk voor de financiering van Beschermd wonen. Omdat mogelijk gedurende de periode 2023-2026 het budget verschuift naar alle gemeenten, zijn alle colleges in Parkstadgemeenten gevraagd om in te stemmen met de uitgangspunten en de hoogte van de lumpsumfinanciering.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL,
de secretaris, de burgemeester,